

**RONCEA L-A INDOIT PE LIICEANU –
lata sentinta prin care judecatoarea
TMB Tatiana Severin a respins
pretentiile scriitorului Gabriel Liiceanu
pentru 50.000 euro daune morale de la
ziaristul Victor Roncea dupa articolele
despre privatizarea Humanitas: „Fiind
persoana publica, reclamantul a
acceptat expunerea... Nu poate solicita
presei sa se abtina de a publica
articole privind activitatea lui.
Informatiile prezentate sunt de interes
public”. Dosarul zace de 3 luni la CAB
fara termen (Document)**

Neindoielnic, **scriitorul Gabriel Liiceanu (foto 1)** a inteles cum sta treaba cu filosofia. Totusi, dupa toate aparentele, el nu a priceput cum merg lucrurile cu libertatea presei. Nu-i nimic: i-a explicat **judcatoarea Tatiana Loredana Severin, de la Tribunalul Bucuresti**, cand i-a respins actiunea prin care Liiceanu cerea daune morale de 50.000 de euro de la **jurnalistul Victor Roncea (foto 2)** pentru mai multe articole publicate de catre acesta in ziarul Evenimentul Zilei cu privire la privatizarea editurii Humanitas in 1990, al carei director a devenit Gabriel Liiceanu – cel care si acum ocupa aceasta functie.

Mai exact, prin sentinta nr. 2983/2019 din 18 decembrie 2019, judecatoarea Tatiana Severin a respins actiunea formulata de Liiceanu atat impotriva lui Roncea, cat si impotriva SC Editura Evenimentul Zilei si Capital SRL Bucuresti (firma care editeaza ziarul EVZ). Patronul Humanitas cerea tot 50.000 de euro ca daune morale de la firma lui Dan Andronic. **Desi cauza a fost solutionata in prima instanta in decembrie 2019 si a fost inregistrata de catre Curtea de Apel Bucuresti la data de 21 mai 2020, CAB nu se grabeste: dosarul nu a primit primul termen nici macar acum, in luna august.**

Iata mai intai minuta din [dosarul nr. 8752/3/2019](#):

„Respinge actiunea ca neintemeiata. Cu apel in 30 zile de la comunicare, care se va depune la Tribunalul Bucuresti. Pronuntata prin punerea solutiei la dispozitia partilor prin intermediul grefei”.

Lectie pentru viitorii jurnalisti

Dupa cum veti citi mai jos, motivarea sentintei este o veritabila lectie pentru tinerii care vor sa urmeze cariera gazetareasca, lectie bazata pe doua principii: 1. nu lansa atacuri la persoana; 2. nu scrie fara dovezi.

In esenta, judecatoarea Severin invoca atat garantiile oferite de Constitutia Romaniei privind libertatea de expresie, in general, si libertatea presei, in special, cat si bogata jurisprudenta CEDO vizand procesele cu ziaristi, care permite limite largi de exprimare pentru mass media, chiar mergand pana la o anumita doza de exagerare si chiar de caracter socant. Asta cu atat mai mult cu cat tintele materialelor mediatice sunt persoane publice, despre care se presupune ca si-au asumat deja o expunere publica mai mare decat oamenii obisnuiti, puncteaza Tatiana Severin.

De asemenea, magistrata constata faptul ca in niciunul dintre articolele invocate de Liiceanu, Roncea nu l-a acuzat personal pe scriitor de comiterea unor ilegalitati, precum si ca jurnalistul a adus probe pentru tot ceea ce a scris – mai ales documente. In acest context, Victor Roncea a creat „**o baza factuala suficienta care sa justifice publicarea articolelor**”, iar afirmatiile acestuia contin in general judecati de valoare, care „**nu se preteaza unei demonstratii a corectitudinii lor**”, intrucat, asa cum a stabilit CEDO, „**cerinta de a dovedi adevarul unei judecati de valoare este imposibil de indeplinit si incalca insasi libertatea de opinie**”.

Redam principalele pasaje din motivarea judecatoarei Tatiana Loredana Severin:

In cauza dedusa judecatii se regasesc, in opinia tribunalului, criteriile generate avute in vedere de Curtea EDO, ce urmeaza a fi analizate date fiind particularitatile spetei.

Astfel, reclamantul este o persoana publica, om de cultura, fiind in atentia mass-media si anterior faptelor de care se plange prin actiunea sa. Din aceasta perspectiva, sustinerile paratului exprimate prin intampinare sunt corecte, astfel ca, avand calitatea de persoana publica, reclamantul a acceptat ideea expunerii sale publice 'in ochii presei' si nu poate solicita jurnalistilor, ziaristilor, presei sa se abtina de a publica articole referitoare la activitatea acestuia, in conditiile in care informatiile prezentate sunt informatii de interes public care trebuie sa fie supuse nu numai analizei presei, ci mai ales cititorilor si telespectatorilor care, conform principiilor democratiei si ale societatii libere, este indrituita sa cunoasca toate informatiile de interes public, inclusiv cele care deranjeaza sau socheaza publicul.

Asa cum s-a aratat anterior, in cauza Lingens c. Austriei, CEDO a retinut ca limitele unei critici admisibile in sensul Conventiei sunt mai largi in privinta unui om politic, vizat in calitatea sa de persoana publica, neprezentand relevanta forma expresiilor utilizate, chiar si in ipoteza in care acestea sunt injurioase, insultatoare, batjocoritoare (Cauza Oberschlick c. Austria) cu o singura conditie: aceste expresii sau declaratii excesive sa alimenteze o dezbateri de interes public si sa nu vizeze exclusiv viata privata a unei persoane publice. (Cauza Tammer c. Estonia). (...)

Astfel, in opinia tribunalului, este incontestabil ca in speta dedusa judecatii este vorba de o persoana publica si de o chestiune de interes public. In opinia tribunalului, informatiile publicate reprezinta un subiect de interes public, supus dezbaterii publice, avand in vedere si notorietatea persoanei reclamantului si implicarea acestuia in viata politica si culturala la cel mai inalt nivel.

Nu este vorba despre viata privata a persoanei in cauza, acesta fiind inainte de toate un om de cultura remarcabil in societatea romaneasca. Articolele incriminate ating latura publica a vietii reclamantului prin dezbateri legate de dreptul de proprietate publica in contextul privatizarii uneia dintre cele mai importante institutii culturale romane, la scurt timp de la Revolutia din 1989. Intr-adevar, corect se apara paratul ca 'subiectele abordate de autor in articole sunt de interes general si deosebit de actuale pentru societatea romaneasca: administrarea patrimoniului statului si modul in care oamenii politici si-au indeplinit mandatul imediat dupa Revolutia din decembrie 1989, in conditiile in care in acest an se implinesc 30 ani de la Revolutia din 1989, iar abia in acest an s-au finalizat cercetarile penale privitoare la Revolutia din Decembrie 1989, iar persoanele vinovate in viziunea parchetului au fost trimise in judecata'.

In ceea ce priveste comportamentul anterior al reclamantului, inainte de publicarea articolelor de catre parat, tribunalul retine ca subiectele au facut deja obiectul unor publicari anterioare in presa, chiar articolele incriminate facand trimitere la opiniile publicate in mass media ale altor jurnalisti si alte personalitati – Valerian Stan, Eugen Mihaescu, Monica Lovinescu etc. Reclamantul insusi, in cererea de chemare in judecata, sustine ca 'exista de foarte mult timp in spatiul public destule informatii din care sa rezulte neveridicitatea afirmatiilor paratului, cel mai cunoscut dintre acestea fiind autodenuntul d-lui Andrei Plesu, Ministrul Culturii din acea vreme, in care arata ca la data respectiva a decis prin Ordin de ministru sa schimbe numele, profilul si conducerea Editurii Politice'. Domnul ministru al Culturii l-a numit pe reclamantul Gabriel Liiceanu director al noii edituri pe care aceasta a redenumit-o Humanitas. Editura, potrivit Ordinului ministrului, ramanea in 'subordinea Ministerului Culturii'. Salariul directorului era acelasi cu al oricarui sef de editura iar 'patrimoniul' preluat de Humanitas de la Editura Politica consta intr-un spatiu inchiriat in Casa Scanteii (actuala Casa Presei Libere), mobilierul aferent si operele complete ale lui Marx, Engels, Lenin si Ceausescu, plus brosurile de propaganda ale 'partidelor fratesti'.

Asadar, este indiscutabil ca atat subiectul, cat si persoana reclamantului intrunesc cerinta notorietatii, limitele criticii admisibile sunt astfel mai largi iar reclamantul trebuie, prin urmare, sa dea dovada de o mai

mare toleranta.

Ceea ce se impune a fi lamurit este daca jurnalistul a adus in discutie subiecte in legatura cu care exista o baza factuala, un demers jurnalistic anterior si daca se poate retine buna sa credinta. Adica trebuie analizat in contextul dat si daca este incidenta exonerarea de raspundere prevazuta de art. art. 75 C.civ.

Si reclamantul arata in actiunea sa ca adevarul obiectiv al afirmatiilor nu trebuie sa fie singurul criteriu luat in considerare de instante in situatia in care analizeaza o acuzatie de atingere a reputatiei sau demnitatii, elementul determinant trebuie sa fie buna-credinta a autorului afirmatiilor, astfel incat sa ofere informatii exacte si demne de incredere (Radio France c. Frantei, Dalban c. Romaniei).

In ceea ce priveste continutul articolelor scrise de parat, tribunalul constata ca acestea vizeaza in esenta tema privatizarii Editurii Humanitas si a constituirii Grupului pentru Dialog Social (GDS) in contextul social-istoric si politic al societatii romanesti din perioada imediat urmatoare Revolutiei din 1989.

Reclamantul in actiunea sa se plange de fapte precise, determinate in opinia sa, de care paratul l-ar acuza in mod mincinos, respectiv:

a) Reclamantul a primit in mod nelegal editura Humanitas (fosta Politica) de la stat, cu tot cu patrimoniul, printr-o operatiune legala efectuata de catre Andrei Plesu.

b) I s-au sters datoriile de milioane editurii Humanitas intr-un mod cu totul nelegal.

c) Curtea Europeana a Drepturilor [Omului] are un dosar in lucru care vizeaza tocmai aceste ilegalitati.

d) Grupul pentru Dialog Social a fost infiintat de Andrei Plesu si Gabriel Liiceanu impreuna cu un agent KGB si unul al Ungariei comuniste.

e) Gabriel Liiceanu a preluat patrimoniul de lux al UTC transferat Ministerului Culturii fara acoperirea legii.

f) Paratul ar fi fost vinovat de coruptie la cel mai inalt nivel, trafic de influenta, conflict de interese, devalizare.

g) Fondatorii GDS, printre care se numara si reclamantul, sunt persoane care au legaturi cu Securitatea sau cu servicii de informatii straine, informatori ai Securitatii si care au intrat ei in posesia unor bunuri de mare valoare, aflate in patrimoniul statului.

h) Grupul pentru Dialog Social este legat indisolubil de tot ce a insemnat si insemna FSN.

i) GDS este, probabil, cel mai tenebros grup organizat de trafic de influență și control al vieții politice și culturale din România.

j) membrii GDS, printre care și reclamantul, au intrat în mod ilegal în posesia unor bunuri ale statului, între care impozantul sediu din Calea Victoriei 120 etc.

Reclamantul susține că parților le revine obligația de a furniza o bază factuală a respectivelor afirmații, aveau obligația de a verifica faptele imputate reclamantului. Menționează că parții nu au solicitat reclamantului un punct de vedere, iar afirmațiile nu au fost făcute în prezența reclamantului.

Dat fiind specificul litigiului, tribunalul reține distincția subliniată în mod constant în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului în abordarea încălcărilor art. 10 din Convenție, între fapte și judecări de valoare, distincție necesară pentru aprecierea existenței unei nevoi sociale imperioase capabile să justifice o ingerință în exercitarea libertății de exprimare. Curtea europeană a stabilit astfel că dacă materialitatea faptelor se poate dovedi, judecățile de valoare nu se pretează unei demonstrații a corectitudinii lor. Cerința de a dovedi adevărul unei judecări de valoare este imposibil de îndeplinit și încalcă însăși libertatea de opinie (cauza Timpul Info-Magazin c. Moldovei).

În opinia tribunalului, în cauză există o bază factuală suficientă care să justifice publicarea articolelor, iar afirmațiile continuate în general judecări de valoare, fiind prezentate în manieră jurnalistice aspecte ce tin de temele în discuție, de interes general, ce justifică preocuparea legitimă a presei.

Tribunalul constată că articolele incriminate reprezintă comentariile proprii ale jurnalistului pe tema respectivă, având la bază și articole similare aparute în alte publicații, coroborate cu documente oficiale, cu trimitere la litigii anterioare aflate pe rolul instanțelor judecătorești. (...)

Nu în ultimul rând, Tribunalul constată că tema abordată de parat, aceea a privatizării editurii Humanitas, a fost și este intens dezbătută în societatea românească, fiind scrise numeroase articole de presă, unele generând litigii pe rolul instanțelor judecătorești, atât din București, cât și din țară.

Astfel, în opinia tribunalului, articolele publicate de parat se înscriu în limitele criticii admisibile și intra în sfera de protecție a art. 10 din Convenție care privește libertatea de exprimare, motiv pentru care beneficiază de garanțiile rezultate din jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

Ele se înscriu în exercitiul normal al dreptului la liberă exprimare, ceea ce constituie în reglementarea Codului civil român o cauză exoneratoare de răspundere.

Tribunalul constată că aceste afirmații nu contin afirmații jignitoare sau informații clare despre fapte concrete savarsite de reclamant, ci constituie o monitorizare a activității reclamantului în legătură directă cu subiectul dezbătut.

În privința acestor teme, în opinia tribunalului, echilibrul între dreptul la libertatea de exprimare și dreptul la respectarea vieții private este respectat, căci informațiile transmise reprezintă abordarea jurnalistice a unei teme de interes general. Comentariile nu cuprind afirmații injurioase, date referitoare la fapte precise savarsite de reclamant, ci judecări de valoare, paratul preluând, într-o manieră proprie, informații privind subiecte de interes general, fără a se putea reține reaua sa credință.

Pentru aceste considerente, în opinia tribunalului, nu poate fi angajată răspunderea civilă delictuală a paratului, căci afirmațiile exprimate în articolele analizate nu pot fi calificate ca fiind fapte ilicite în sensul art. 1349 și urm. C.civ., astfel ca acțiunea urmează a fi respinsă ca neîntemeiată, nefiind necesară a examina și celelalte condiții ale răspunderii civile”.

[* Cititi aici intreaga motivare](#)

*** Cititi [aici](#), [aici](#) și [aici](#) cele trei articole din EVZ de la care a pornit procesul**